

Απαντήσεις

A. Στο άρθρο αυτό γίνεται λόγος για το φαινόμενο των «τηλεδικών». Ο αρθρογράφος αναφέρει ότι το φαινόμενο αυτό είναι ενδεικτικό της τάσης των Ελλήνων να αντιμετωπίζουν οποιοδήποτε πρόβλημα από την πλευρά που τους βολεύει. Αν και συμφωνεί με τους υποστηρικτές των «τηλεδικών» στο ότι οι μεμπτές ηθικά ή ποινικά ενέργειες, ειδικά δημόσιων προσώπων και πολιτικών, πρέπει να δημοσιοποιούνται, διαφωνεί έντονα με τον τρόπο που γίνεται αυτό στην τηλεόραση. Γιατί εκεί πολλοί δημοσιογράφοι αναλαμβάνουν το ρόλο των δικαστών και κρίνουν, ανακρίνουν και καταδικάζουν ανθρώπους, χωρίς καν να τους επιτρέπουν να «απολογηθούν», και διαπλέκουν την είδηση με το σχόλιο, παραβιάζοντας έτσι τη σχετική αρχή της δημοσιογραφικής δεοντολογίας. Η εμπορευματοποίηση, λοιπόν, της τηλεόρασης οδηγεί στην υιοθέτηση αυτών των πρακτικών από αλαζόνες δημοσιογράφους, που για χάρη της τηλεθέασης υπονομεύουν το έργο τους.

B1. Στη δημοσιογραφία η είδηση είναι ιερή, είναι δηλαδή κάτι που αξίζει ή απαιτεί απόλυτο σεβασμό, και το σχόλιο ελεύθερο, κάθε δημοσιογράφος, δηλαδή, δικαιούται να εκφράζει ελεύθερα την άποψη του για μια είδηση, να διατυπώνει όποιο σχόλιο θέλει, όμως με την προϋπόθεση ότι αυτό είναι ευδιάκριτο. Γιατί διαφορετικά, αν δηλαδή η είδηση συγχέεται με το σχόλιο του δημοσιογράφου, μπορεί να παραπλανηθεί ο δέκτης και να θεωρήσει την άποψη του δημοσιογράφου ως εξακριβωμένο γεγονός κι έτσι να υιοθετήσει μια στάση απέναντι σε κάποιο γεγονός που, είτε σωστή είτε λανθασμένη είναι, οπωσδήποτε δεν είναι δική του. Όταν όμως ο δημοσιογράφος παραθέτει το σχόλιο του με τρόπο που όλοι να αντιλαμβάνονται ότι πρόκειται για την προσωπική του άποψη, τότε φωτίζει την είδηση και δείχνει ότι σέβεται το δέκτη, αφού δεν του επιβάλλει την άποψη του, αλλά τον αφήνει ελεύθερο να κρίνει μόνος του.

B2. Η δομή της παραγράφου αυτής έχει ως εξής: **Θεματική περίοδος:** Αλλά το πρόβλημα δεν είναι μόνο... όπως δυστυχώς συμβαίνει. **Λεπτομέρειες:** Δεν είναι, για παράδειγμα,... επιβαρυντικών γ'αυτούς στοιχείων. **Κατακλείδα:** Οι πρακτικές αυτές... θυμίζουν.

Η παράγραφος αυτή αναπτύσσεται με **παραδείγματα**.

Η παράγραφος αυτή συνδέεται με την προηγούμενη αντιθετικά (**Αλλά** το πρόβλημα δεν είναι μόνο... είναι και).

Ενδεικτικός πλαγιότιτλος: «Παραδείγματα ανεπίτρεπτων δημοσιογραφικών πρακτικών».

B3. α) *αδυναμίες- ελαττώματα.*

διαπιστωμένη - εξακριβωμένη / επιβεβαιωμένη.

βολεύει - εξυπηρετεί / ταιριάζει.

Κραυγάλεα- ολοφάνερη / καταφανής / πρόδηλη.

υποστηρικτές - υπέρμαχοι / οπαδοί.

μεμπτές: κατακριτέες / επιλήψιμες.

ερμηνεία- εξήγηση.

υπονομεύουν - υποσκάπτουν / επιβουλεύονται /

β) *πρόβλημα < προβάλλω < προ + βάλλω.*

δημοσιοποίηση < δημόσιος (< δήμος) + ποίηση (< ποιώ).

συμπεριφορά < συν- + περί + φορά (< φέρω).

τηλεοπτικός < τηλε- + οπτικός (< αρχ. ρ. ορώ).

φαινόμενο: μετοχή ενεστώτα του ρ. φαίνομαι - είναι το ουδέτερο γένος της μετοχής που έχει ουσιαστικοποιηθεί.

επαγγελματίας < επάγγελμα < επαγγέλλω < επί + αγγέλλω.

γ) - είδηση: καλή, άσχημη, ευχάριστη, δυσάρεστη, τραγική, ψευδής, συκοφαντική, επίκαιρη, ανησυχητική, ανακριβής, συγκλονιστική κ.ά.

Ενδεικτική πρόταση:

- Στο κανάλι επιβλήθηκε υψηλό πρόστιμο για διασπορά ψευδών ειδήσεων.

Γ. Παραγωγή λόγου

Ζητείται άρθρο, άρα είναι απαραίτητος ο τίτλος.

Ενδεικτικός τίτλος: «Δημοσιογραφική δεοντολογία»

Α' ζητούμενο

Βασικές αρχές

Η άσκηση του δημοσιογραφικού επαγγέλματος / λειτουργήματος λόγω της μείζονος σημασίας που έχει η σφαιρική και αντικειμενική ενημέρωση του πολίτη, επιβάλλεται να διέπεται από συγκεκριμένους κανόνες και αρχές.

Ο δημοσιογράφος οφείλει να:

1. Ενημερώνει σωστά την κοινή γνώμη με πνεύμα αντικειμενικότητας χωρίς

- κομματικό υπολογισμό,
- δογματισμό,
- φανατισμό,

2. Μην εμπλέκει το σχόλιο με την είδηση, δηλαδή το γεγονός με την υποκειμενική του αξιολόγηση.

3. Διασφαλίζει την επαγγελματική του ανεξαρτησία:

- να μην ενεργεί ως υποχείριο οικονομικών συμφερόντων και πολιτικών σκοπιμοτήτων,
- να μην υπηρετεί οποιεσδήποτε εξουσίες, λειτουργώντας ως φερέφωνο και διαμεσολαβητής τους.

4. Αποφεύγει τη δημοσίευση ειδήσεων

- για πρόκληση εντυπωσιασμού, με σκοπό την αύξηση της αναγνωσιμότητας ενός εντύπου ή την υψηλή τηλεθέαση,
- χωρίς να ελέγχει το βαθμό εγκυρότητας τους.

Σ' αυτό θα συντελέσει η διασταύρωση των πηγών πληροφόρησης του και ο έλεγχος της προέλευσης τους.

5. Λειτουργεί με αίσθημα ευθύνης:

- να δημοσιεύει ειδήσεις των οποίων η προέλευση είναι γνωστή η να εκφράζει τις δέουσες επιφυλάξεις, αν το κρίνει αναγκαίο,

• οι ουσιώδεις ειδήσεις πρέπει να δημοσιεύονται και να μην αλλοιώνονται κείμενα και ντοκουμέντα.

6. Σέβεται την αλήθεια όποιες και αν είναι οι συνέπειες για τον ίδιο και να επανορθώνει κάθε πληροφορία που δημοσιεύθηκε, αλλά αποδεικνύεται ανακριβής.

7. Υπερασπίζεται τις αξίες της δημοκρατίας:

- να εξασφαλίζει τον πλουραλισμό των απόψεων,
- να μην προσβάλλει τα ατομικά δικαιώματα,
- να μην παρεμβαίνει στην προσωπική ζωή των άλλων,
- να ελέγχει τις αυθαιρεσίες της εξουσίας και να αποκαλύπτει τη δημαγωγία, το λαϊκισμό και τις προπαγανδιστικές μεθοδεύσεις της

Β Ζητούμενο

Συνήθεις παραβιάσεις του κώδικα δημοσιογραφικής δεοντολογίας

1. η συνειδητή **εμπλοκή σχολίου και είδησης**, του γεγονότος, δηλαδή, με την υποκειμενική αξιολόγησή του,

2. η **θεαματοποίηση-εμπορευματοποίηση** του ανθρώπινου πόνου,

3. η προβολή ειδήσεων **χωρίς τη διασταύρωση** των πηγών πληροφόρησης

4. η **παραποίηση των γεγονότων**:

- η υπερμεγέθυνση,
- η αποσιώπησή τους,
- η διαστρέβλωση της αλήθειας.

5. η **προσβολή των ατομικών δικαιωμάτων** με τη δημοσίευση πτυχών της προσωπικής ζωής που θίγει ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα:

- η κατασυκοφάντηση με τη διάδοση ανυπόστατης φήμης,
- η δημοσιοποίηση στοιχείων που σπιλώνουν την ανθρώπινη αξιοπρέπεια.

6. η **άσκηση προπαγάνδας**, με στόχο την εξυπηρέτηση πολιτικό-ιδεολογικών και μικροκομματικών σκοπιμοτήτων,

7. η **εξαρτησιακή** (οικονομική ή πολιτική) **σχέση του δημοσιογράφου από φορείς της εξουσίας** και η λειτουργία του ως φερέφωνου,

8. η **μη εξασφάλιση** της πλουραλιστικής έκφρασης,

9. η απροθυμία του δημοσιογράφου και του μέσου ενημέρωσης να επανορθώσει μετά από δικάωση του θιγόμενου προσώπου.